

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0297-331
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
ID ОП у ЄДЕБО	37342
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	ОП «Радіолокаційні інформаційні системи та засоби», перший (бакалаврський), 17 Електроніка та телекомунікації, 172 Телекомунікації та радіотехніка
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	17 Електроніка та телекомунікації
Дата засідання	13.01.2020 р.
№ протоколу	9
Доповідач	Саміла Андрій Петрович

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

<+> відсутні

Обґрунтування:

За результатами аналізу поданих документів зроблено висновок, що освітній процес за вказаною ОП здійснюється у відповідності до чинного законодавства, нормативних документів і, в цілому, задовольняє основним вимогам.

Експерти провели всі заплановані зустрічі з усіма категоріями учасників освітнього процесу, заявленими в програмі візиту. Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (ХНУПС) не створював перешкод для роботи експертної групи.

В освітній програмі враховано вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 172 «Телекомунікації та радіотехніка» та Професійного стандарту офіцера тактичного рівня Збройних Сил України «Фахівця з радіолокаційних засобів інформаційного забезпечення військ (сил)» (ДСК №4461/ЄД).

Освітня програма та навчальний план підготовки військових фахівців відносяться до «Переліку відомостей Збройних Сил України, що становлять службову інформацію (ПСІ-2017)», затвердженого наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 22.11.2017 року № 408. Тому, висновок ГЕР формується на основі відомостей, поданих у відкритій формі у вигляді витягу з освітньої програми «Радіолокаційні інформаційні системи та засоби» <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/admission-university/publicna-informatsiya/opp/1-opp-risz-rtv.pdf>, звіту про самооцінювання та звіту експертної групи.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Освітня програма враховує специфіку підготовки фахівців з побудови та експлуатації радіолокаційних інформаційних систем та засобів Повітряних сил Збройних Сил України. ОП разом із спорідненими за спеціальністю 172 «Телекомунікація та радіотехніка» утворює у ХНУПС навчальний комплекс для вирішення всього переліку завдань з підготовки висококваліфікованих фахівців-офіцерів тактичного рівня, які здатні реалізувати свої специфічні завдання в комплексній взаємодії сил і засобів родів військ Повітряних Сил. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, недоліки відсутні.	А	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства. ОП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та, в сукупності, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітніх компонентів відповідає предметній області спеціальності 172 «Телекомунікації та радіотехніка» для першого (бакалаврського) рівня. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством, тем кваліфікаційних робіт, напрямків досліджень в рамках роботи	В	

		<p>гуртків наукового товариства слухачів, курсантів та студентів. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності з технічної експлуатації та бойового застосування радіолокаційних засобів інформаційного забезпечення військ (сил). Зміст освітньо-наукової програми сприяє набуттю соціальних навичок (soft skills). Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.</p> <p>ОП та навчальні плани набору 2016-2017 років не в повному обсязі враховують право здобувачів вищої освіти на формулювання індивідуальної освітньої траєкторії. Не розповсюджена практика складання індивідуальних навчальних планів у здобувачів вищої освіти, що унеможлиблює якісне формування індивідуальної траєкторії навчання.</p>		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	<p>Правила прийому на навчання до військового ЗВО за ОП викладено послідовно, системно, зрозуміло і не містять дискримінаційних положень, в тому числі гендерних. Відсутність визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.</p>	В	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	А	<p>ОП та діяльність за цією ОП відповідає визначеному критерію та забезпечує досягнення заявлених цілей, програмних результатів навчання, враховує студентоцентризований підхід, створює умови для формування та розвитку Soft Skills та проведення заходів пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності, а слабкі сторони не є суттєвими.</p>	А	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	<p>Форми контролю та методи оцінювання, що відповідають рівню програмних результатів навчання, достатньо повно оприлюднені; ведеться робота щодо дотримання академічної доброчесності (інструкторсько-методичні заняття тощо). Відсутні програмно-технічні засоби перевірки творчих робіт, що мають гриф секретності. Відсутній окремий незалежний підрозділ внутрішнього забезпечення якості освіти.</p>	В	
Критерій 6. Людські ресурси	В	<p>Заявлені на ОП НПП мають відповідну освітньому компоненту кваліфікацію, досвід науково-педагогічної діяльності та військової служби в ЗСУ, наукові публікації (в</p>	В	

		тому числі включені до міжнародної наукометричної бази Scopus), пройшли підвищення кваліфікації за останні п'ять років (в тому числі за програмами НАТО). Підтверджуюча доказова база щодо професійної активності різних викладачів свідчить про їх нерівномірну участь в забезпеченні освітньої діяльності.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A	Матеріально-технічні ресурси ХНУПС, а також навчально-методичне забезпечення ОП повністю забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що навчаються за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. ОП та діяльність за цією освітньою програмою повністю відповідає визначеному критерію, у тому числі має інноваційний характер.	A	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B	ХНУПС послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; роботодавець безпосередньо і систематично приймає участь у забезпеченні якості ОП; система забезпечення якості в цілому забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності з її реалізації; в академічній спільноті сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Через властиву регламентованість відносин у ВЗВО процеси залучення курсантського складу до оновлення ОП мають дещо ускладнений характер, внаслідок чого страждають обізнаність та активність, як курсантів, так і органів курсантського самоврядування в напрямку внесення пропозицій з удосконалення освітньої програми.	B	
Критерій 9. Прозорість та публічність	B	Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОП та оприлюднення на офіційному веб-сайті точної та достовірної інформації про ОП. ХНУПС має обмежену можливість своєчасно оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства.	B	

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Вдосконалити систему формування індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача вищої освіти. Розглянути можливість збільшення обсягу практики з метою вдосконалення практичних навичок щодо здійснення експлуатації, технічного обслуговування та ремонту окремих вузлів, блоків зенітних ракетних комплексів (систем).
2. Розглянути можливість визнання результатів навчання (нострифікації), отриманих у закордонних ЗВО, зокрема сертифікатів отриманих за програмами DEEP; мережних академій Cisco та інших. Розглянути можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема сертифікатів щодо знання іноземної мови, програмування тощо.
3. Поширити відкритість академічних праць, які не мають грифу обмеження доступу, та розглянути можливість створення електронного архіву (репозитарію) публікацій, включити в план роботи бібліотеки заходи із популяризації академічної доброчесності.
4. Звернути увагу на необхідність ретельніше ставитись для формування доказової бази кваліфікації та активності НПП. Керівництву кафедр проаналізувати ступінь участі НПП у забезпеченні освітнього процесу та вирівняти внесок у загальний результат кожного з них. Організувати додаткові семінари з вивчення нормативних документів, особливостей акредитаційної експертизи для підрозділів забезпечення (кадрова служба, фінансова служба).
5. Врахувати пропозиції здобувачів щодо збільшення кількості практичних занять спрямованих на оволодіння навичками монтажу електронних схем та поглибленого вивчення принципів функціонування мікропроцесорних засобів керування.
6. Досконаліше вивчити та проаналізувати стан із залученням курсантів до оновлення ОП в умовах діяльності військового ЗВО та розробити процедури, які роблять цей процес більш дієвим.
7. Переглянути положення документів, що регламентують ступінь відкритості інформації щодо ОП з боку забезпечення її достатності для інформування стейкхолдерів.
8. Відповідно додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 08.08.2019 р. за № 880/33851, обмеженню підлягає інформація, а не документ. Тому, для дотримання усіх вимог відповідності освітньої програми Критеріям оцінювання якості, зокрема критерію 9 – «Прозорість та публічність», ЗВО має обов'язок оприлюднювати певний документ, однак якщо він містить інформацію з обмеженим доступом, ЗВО публікує такий документ за винятком інформації, доступ до якої обмежено.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

<+> акредитацію ОП

Голова

галузевої експертної ради

17 Електроніка та телекомунікації

О.І. Романов